ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Χαιρετισμός του πρ. της ΕΣΗΕΑ Α. Μανωλάκου στην ημερίδα "Ο ρόλος και οι ευθύνες των ΜΜΕ στη Διαμόρφωση της Κοινής Γνώμης σε θέματα Περιβάλλοντος και Ανάπτυξης".

Κύριοι Υπουργοί,
Κυρίες και κύριοι,
Αγαπητοί συνάδελφοι

Η έννοια περιβάλλον είναι ευρύτατη κι αγκαλιάζει όλες τις πτυχές της ζωής μας. Η καταστροφή της στοιβάδας του όζοντος, το φαινόμενο του θερμοκηπίου, η αποδάσωση, η μείωση της βιοποικιλότητας, η ρύπανση της ατμόσφαιρας και των θαλασσών, η διαχείριση των απορριμμάτων, η φτώχεια για ένα μεγάλο κομμάτι του παγκόσμιου πληθυσμού είναι μερικές από τις συνιστώσες της περιβαλλοντικής υποβάθμισης, της οικολογικής κρίσης.

Το 1992 οι εκπρόσωποι των 172 κυβερνήσεων οι οποίοι συμμετείχαν στη Διάσκεψη Κορυφής για τον πλανήτη Γη στο Ρίο, συμφώνησαν ότι χρειάζονται επείγουσες ενέργειες για την προώθηση μιας οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης με γνώμονα τη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος. Το περιβάλλον κυριάρχησε, έγινε το πρώτο θέμα της διεθνούς δημοσιότητας για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα.

Όσον αφορά την Ελλάδα, αν και η οικολογική κρίση καθυστέρησε να αναγνωριστεί, αφού ο μύθος της ανάπτυξης κυριαρχούσε, η ελληνική δημοσιογραφία από τα πρώτα της μετεπαναστατικά βήματα αναδεικνύει το πρόβλημα της προστασίας του δάσους.

Δε χρειάζεται παρά να φυλλομετρήσει κανείς τις σελίδες των εφημερίδων του περασμένου αιώνα, των καλοκαιρινών κυρίως μηνών, που οι πυρκαγιές εξαφάνιζαν τα πλούσια δάση της εποχής,

για να διαβάσει με πόσο πόνο, αλλά και οργή αντιμετώπιζαν το πρόβλημα αυτό, ζητώντας επίμονα από τις εκάστοτε κυβερνήσεις να λάβουν επείγοντα και αυστηρά μέτρα κατά των εμπρηστών.

Εκείνος όμως που ηγήθηκε του αγώνα για την προστασία της φύσης ήταν ο μεγάλος δάσκαλος της Δημοσιογραφίας ο Βλάσης Γαβριηλίδης από τις στήλες της εφημερίδας του, της "Ακρόπολης", αλλά και των περιοδικών και των βιβλίων του. Μαχόμενος φυσιολάτρης ο ίδιος, με άρθρα του, με εισηγήσεις του προς το Κράτος και εκκλήσεις στους πολίτες, ζητεί επίμονα να προστατευθεί ο πολύτιμος θησαυρός της ελληνικής χλωρίδας και πανίδας.

Από την εποχή του Γαβριηλίδη, με την ίδρυση των πρώτων εκδρομικών σωματείων, που κύριο σκοπό τους έχουν την αγάπη και την προστασία της φύσης, οι δημοσιογράφοι αλλά και οι συγγραφείς πρωτοστατούν στη φυσιολατρία. Ο Δημ. Καμπούρογλου, από τα πρώτα μέλη της Ενώσεως Συντακτών, ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, ο Κωστής Παλαμάς, ο Γρ. Ξενόπουλος και δεκάδες άλλες προσωπικότητες, μέλη τις Ενώσεως Συντακτών, όπως ο πρώτος μας Πρόεδρος Ιωάννης Κονδυλάκης, ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου, ο Νίκος Καρβούνης, ο Μήτσος Χατζόπουλος, ο Στρατής Μυριβήλης, ο Σπύρος Μελάς, ο Κώστας Βάρναλης, ο Κώστας Στούρνας, ο Παύλος Παλαιολόγος, ο Παύλος Κυριαζής, και πολλοί ακόμα επί σχεδόν 80 χρόνια, όσο η ζωή του Σωματείου μας, αγωνίστηκαν με κείμενα, καμπάνιες, έρευνες, ρεπορτάζ και χρονογραφήματα για τη διάσωση του φυσικού περιβάλλοντος.

Κοντά σ' αυτούς πολλοί άλλοι δημοσιογράφοι, μέλη της Ενώσεως προσφέρουν σήμερα ανεκτίμητες υπηρεσίες για την προστασία του περιβάλλοντος και την σωτηρία της ελληνικής φύσης αλλά και προσπαθούν να αναδείξουν τα προβλήματα που σχετίζονται με το αστικό περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά.

'λλωστε η Ε.Σ.Η.Ε.Α. από τον χαρακτήρα της και το καταστατικό της υποστηρίζει κάθε πρωτοβουλία που αποβλέπει στην πολιτιστική πρόοδο της χώρας και τη διατήρηση της ιστορικής και πνευματικής κληρονομιάς. Θα αναφέρω μόνον δύο από τις

περιπτώσεις παρεμβάσεων της Ένωσης μας.

Η πρώτη ανάγεται στην μετεμφυλιακή περίοδο. Τότε που θεμελιωνόταν η ιδεολογία της αντιπαροχής, η Ε.Σ.Η.Ε.Α. συμμετείχε στην Κοσμητεία Τοπίου για την προάσπιση του περιβάλλοντος.

Η δεύτερη, μόλις τον περασμένο χρόνο, αναφέρεται στην απειλή από την εκτέλεση δημοσίων έργων. Η Ε.Σ.Η.Ε.Α. ένωσε την φωνή της με εκείνη των Ελλήνων αρχαιολόγων για να σταματήσει η καταστροφή του Βαλεριάνειου Τείχους στον Εθνικό κήπο και η απειλή καταστροφής στο χώρο του Κεραμεικού από τα έργα διανοίξεως του Μετρό.

Κυρίες και κύριοι,

στην παρουσίαση του θέματος περιβάλλον και των παρενεργειών της ανάπτυξης χωρίς αμφιβολία υπάρχουν σημαντικές αδυναμίες από τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας. Πολλές φορές αυτές οφείλονται στην υποτίμηση του προβλήματος. ’λλοτε συνδέονται με την υπερσυγκέντρωση, τον ολιγοπωλιακό χαρακτήρα και τις διαπλοκές στο χώρο των Μ.Μ.Ε. που δυσκολεύουν το ρόλο των δημοσιογράφων. Όμως σε κάθε περίπτωση ο ρόλος του Τύπου και των Μ.Μ.Ε. είναι καθοριστικός για την ευαισθητοποίηση των πολιτών, για την αναγνώριση του επείγοντος των προβλημάτων και της επίλυσης τους. Οι δημοσιογράφοι καλούνται να παρουσιάζουν, να ενημερώνουν και να υπερασπίζονται την κοινωνία για προβλήματα τα οποία είναι πολυσύνθετα και έχουν πολλές οικονομικές, πολιτικές και επιστημονικές πλευρές.

Η Ε.Σ.Η.Ε.Α. πιστεύοντας ότι η προστασία του περιβάλλοντος απαιτεί την ολοκληρωμένη γνώση του προβλήματος έχει δεσμευθεί να περιλάβει στα επιμορφωτικά σεμινάρια που προγραμματίζει για τους δημοσιογράφους τα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Με αυτή την πρόσθετη δέσμευση, η Ε.Σ.Η.Ε.Α. χαιρετίζει την ημερίδα, τα πορίσματα της οποίας πιστεύουμε ότι θα βοηθήσουν όλους μας.